

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 grudnia 2023 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXVIII Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia del. Henryk Walczewski

Protokolant: Stażysta Adam Gałęcki

po rozpoznaniu w dniu 21 grudnia 2023 r. w Warszawie, na rozprawie

sprawy z powództwa: A. C.

przeciwko: (...) Bank (...) Spółka Akcyjna w W.

o ustalenie i zapłatę

1. Ustala, że umowa o kredyt hipoteczny z dnia 10 marca 2006 r. nr (...) zawarta między powódką A. C. a poprzednikiem prawnym pozwanego tj. Bankiem (...) SA w W., nie jest dla powódki wiążąca a zatem jest nieważna w następujących postanowieniach: § 17 pkt 1 umowy w związku z § 38 ust 2 pkt 1 Regulaminu;
2. Oddala powództwo o ustalenie nieważności umowy w całości, która może być wykonywana nadal z mocy prawa na podstawie art. 358§2 k.c., a do dnia 09.01.2009r. umowa mogła być wykonywana po średnim kursie NBP na podstawie art. 56 k.c.;
3. Oddala powództwo o zapłatę;
4. Koszty procesu znosi wzajemnie między stronami;
5. Oddala powództwo w pozostałym zakresie

Sygn. XXVIII C 5998/22

U z a s a d n i e n i e w y r o k u
z dnia 21 grudnia 2023 r.

Pozwem przeciwko pozwanemu (...) Bank (...) Spółka Akcyjna w W. z dnia 15 marca 2022 r. (data Biura Podawczego Sądu na k 3) strona powodowa w osobie A. C. wniosła o ustalenie nieważności umowy kredytu walutowego z dnia 10 marca 2006 r. nr (...) w całości i zapłatę kwoty 56 089, 40 zł tytułem zwrotu dokonanych rat kapitałowo – odsetkowych, uznające je za świadczenie nienależne. Ponadto pozew zawiera żądanie ewentualne w postaci uznania częściowej nieważności powyższej umowy, oraz zasądzenia kwoty 16 251, 80 zł jako zwrotu środków wpłaconych tytułem rat w zawyżonej wysokości uznając je za bezpodstawne wzbogacenie. Obok żądania głównego i żądania ewentualnego, strona powodowa w pozwie wnosi o zasądzenie odsetek za opóźnienie i zwrot kosztów procesu. Wraz z pozwem przedstawione zostały dowody w postaci dokumentów, a w szczególności umowa kredytu wraz z Regulaminem oraz zaświadczenie banku o wysokości wpłat dokonanych przez stronę powodową na poczet spornej umowy kredytu. W obszernym uzasadnieniu zostały wyjaśnione żądania pozwu, w tym wskazane postanowienia umowy jakie strona powodowa uznaje za abuzywne, wraz z objaśnieniem przyczyn abuzywności oraz przesłanek dla których umowa po ich wyeliminowaniu staje się niemożliwa do wykonania, czyli jest bezskuteczna (nieważna) w całości.

W odpowiedzi na pozew z dnia 4 października 2022 r. (data stempla pocztowego k 259) pozwany bank wniósł o oddalenie powództwa w całości za przyznaniem kosztów procesu, kwestionując powództwo co do zasady i co do jego wysokości. Pozwany zaprzeczył głównym twierdzeniom pozwu co do abuzywności i nieważności postanowień umownych wskazanych w pozwie. W szczególności pozwany zaprzeczył aby w umowie znalazły się zabronione postanowienia umowne, strona powodowa nie została właściwie poinformowana – a tym samym że umowa jest bezskuteczna (nieważna) z przyczyn podanych w pozwie. Pozwany Bank wskazuje że celem umowy było uzyskanie kredytu dla powodów oprocentowanego stawką LIBOR a pozew został wniesiony w celu uniknięcia negatywnych skutków zmiany kursu PLN/CHF.

Tym samym pozwany Bank kwestionuje interes prawny w wytoczeniu powództwa przez powodów, wskazując że strona powodowa może być ewentualnie uprawniona do dalej idącego żądania zapłaty, jeżeli uważa że kurs waluty zastosowany do spłaty rat był za wysoki i powodował zawyżenie wysokości rat (tzw. „nadpłatę”). Ponadto pozwany bank wskazuje brak możliwości zmiany umowy poprzez tzw. „odfrankowanie” tzn. uznania że umowa kredytu jest umową złotową opartą na stawce LIBOR, ponieważ zasady stawek referencyjnych LIBOR/ SARON nie przewidują ich stosowania do waluty PLN.

W odpowiedzi na pozew przywołane zostało obszernie orzecznictwo sądów krajowych, oraz SN i TSUE, oraz przedstawiona dokumentacja kredytowa w tym wniosek kredytowy wraz z oświadczeniami powodów jako kredytobiorców.

Pozwany bank wskazuje, że nie ma przeszkód do kontynuowania umowy na zasadzie art. 258 § 2 k.c. czyli po średnim kursie NBP (teza nr 166 na k 119) ponieważ uznanie klauzuli za niewiążącą powinno wywoływać wyłącznie skutek w postaci przywrócenia sytuacji prawnej i faktycznej konsumenta w jakiej znajdowałby się gdyby klauzuli w umowie od początku nie było. Nie może natomiast stanowić podstawy dla bezzasadnego przysporzenia majątkowego, a więc w tym przypadku zwolnienia z obowiązku zapłaty wierzytelności powstałej przez zaciągnięcie kredytu którym za środki banku powodka sfinansowała zakup nieruchomości na swoją własność.

Powództwo zostało zmodyfikowane pismem procesowym z dnia 26 stycznia 2023 (k 277) a następnie cofnięte a modyfikacja pozwu nastąpiła pismem z dnia 9 października 2023 r. (k 285) w ten sposób że obok ustalenia nieważności umowy z dnia 10 marca 2006 r. powodka żąda zapłaty kwoty 63 556, 63 zł oraz ustanowienia zabezpieczenia (postanowienie uwzględniające wydano w dniu 7 kwietnia 2023 r. k 298).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

W dniu 10 marca 2006 r. strona powodowa w osobie A. K. obecnie C. zawarła z poprzednikiem prawnym strony pozwanej Bankiem (...) SA w W. umowę kredytu walutowego z przeznaczeniem na nabycie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego wskazanego w umowie. Jak wskazane zostało w § 1 umowy - kwota udzielonego kredytu to 22 934, 82 CHF, przy czym umowa jest oznaczona w tytule jako umowa w walucie wymiennej i nie zawiera żadnego odesłania do waloryzacji lub indeksacji kredytu. W § 3 przewidziano oprocentowanie kredytu stawką Libor właściwą dla CHF jako waluty kredytu. Co do spłaty kredytu ustanowione zostały warunki w § 4; jako raty miesięczne równe kapitałowo odsetkowe poprzez obciążanie konta kredytobiorcy podanego w umowie kwotą raty w złotych. Tytułem zabezpieczenia kredytu była hipoteka na kredytowanej nieruchomości oraz ubezpieczenia (§ 6) wyrażone w CHF. W pozostałym zakresie umowa odsyła do postanowień regulaminu (§ 17) oraz innych ustaw i przepisów tj. Prawa bankowego, Kodeksu cywilnego, ustawy z dnia 20 lipca 2001 r. o kredycie konsumenckim. W regulaminie znajduje się § 38 odnoszący się do kredytów w walutach wymienialnych. W pkt 1 postanowiono że kredyt walutowy wypłacany jest w złotych przy zastosowaniu kursu kupna waluty obowiązującego w dniu wypłaty. W pkt 2 postanowiono że spłata kredytu walutowego następować może w złotych według kursu sprzedaży waluty obowiązującej w banku lub w walucie w której udzielono kredytu. Nadto zgodnie § 40 Regulaminu kredyt może być wielokrotnie przewalutowywany. Nadto § 43 Regulaminu przewiduje po przystąpieniu Polski do strefy Euro, zastąpienie stawki Libor stawką Euribor.

Dowód: umowa z dnia 10 marca 2006 r. wraz z regulaminem na k 15 – 26

Bank stosownie do zawartej umowy wypłacił stronie powodowej jako kredytobiorcy, na rachunek zbywcy praw do nieruchomości kwotę kredytu w wysokości wskazanej w zaświadczeniu banku. Nadto w oparciu o umowne zasady spłaty kredytu, strona powodowa dokonała wpłat tytułem spłaty rat na kapitał i odsetki w kwotach i wysokości podanych w zaświadczeniu banku z dnia 22 listopada 2021 r.

Dowód: zaświadczenie banku na k 27 – 35

Powódka złożyła też wezwanie do zapłaty do pozwanego banku z dnia 27 stycznia 2022 r. z powodu nieważności umowy kredytu, oraz zażądała zwrotu wszystkich wpłaconych kwot powołując się na teorię o dwóch kondykcjach jako podstawę prawną.

Dowód: kopia wezwania na k 41

Na rozprawie w dniu 6 lutego 2023 r. strony były zainteresowane sporem, ale rozprawa została odroczone z uwagi na treść pisma z dnia 26 stycznia 2023 r. stanowiącego modyfikację żądania pozwu.

Dowód: pismo z dnia 26 stycznia 2023 r. n k 277 i protokół rozprawy na k 278

Po przeprowadzeniu czynności proceduralnych związanych z modyfikacją pozwu, rozprawę wznowiono w dniu 20 kwietnia 2023 r. oraz w dniu 21 grudnia 2023 r.

Dowód: protokoły rozpraw j.w.

W dniu 21 grudnia na rozprawie Przewodniczący odebrał od pełnomocnika pozwanego banku oświadczenie, że na wypadek ewentualnego unieważnienia umowy w całości, pozwany bank zamierza żądać zwrotu kapitału, waloryzacji i wynagrodzenia za korzystnie z tego kapitału.

Mając powyższe na względzie, powódka została pouczona przez Sąd jako konsument o obowiązku zwrotu wzajemnych świadczeń w przypadku upadku umowy na podstawie art. 494 k.c. , oraz co do innych roszczeń jakie może podnosić pozwany bank przez wniesienie pozwu, a także odpowiedzialności za koszty związane z wnoszeniem kolejnych pozwów służących rozliczeniu między stronami.

Powódka zrozumiała pouczenie, a następnie oświadczyła Sądowi że wyraża wolę uznania umowy za nieważną w całości.

Nadto powódka została przesłuchana w celu objaśnienia okoliczności w jakich doszło do zawarcia umowy kredytu, zaakceptowania warunków umowy, poinformowania o ryzyku kursowym i zmianie wysokości zadłużenia wyrażonej w PLN. Powódka wyjaśniła że kredyt był na zakup mieszkania w którym teraz mieszka wraz z mężem i córką. Nie prowadzi w nim działalności gospodarczej ani jej nie rejestrowała. Kredyt znalazła samodzielnie kierując się ofertą banku i zdolnością kredytową, którą miała tylko w CHF. Nie tłumaczono powódce dlaczego ani na czym polega kredyt walutowy. Powódce zależało na kredycie więc przystąpiła do umowy, która była przygotowana do podpisu. Powódce nie tłumaczono zasad kredytu ale powódka się tym nie interesowała i nie sprawdzała kursów walut na bieżąco ani w przeszłości. .

Dowód: protokół z dnia 21 grudnia 2023 r. na k 365

Powyższy stan faktyczny, Sąd ustalił na podstawie wskazanych wyżej dowodów z dokumentów zgromadzonych w aktach niniejszej sprawy, które nie pozostawały ze sobą w sprzeczności i których autentyczności oraz zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, nie zakwestionowała skutecznie żadna ze stron niniejszego postępowania. W szczególności dotyczy to dokumentów w postaci umowy kredytu zawartej między stronami, regulaminu, zaświadczenia banku oraz oświadczeń składanych przez strony.

Jako wiarygodne Sąd ocenił zeznania powódki, które trafnie oddają sytuację w której powódka działała najpierw w determinacji na zaciągnięcie kredytu, a potem w zaufaniu do banku i nie interesowała się zbytnio w jaki sposób będzie spłacać swoje zobowiązanie.

Obojętne z punktu widzenia rozstrzygnięcia roszczeń przedmiotowego pozwu o ustalenie i zapłatę - są oceny lub opinie podmiotów trzecich - wydawane co do zagadnień o charakterze ogólnym, niezwiązanym bezpośrednio z przedmiotem niniejszego sporu. Zgodnie z art. 227 k.p.c. przedmiotem dowodu są fakty, a w sprawie o ustalenie nieważności kredytu walutowego powinny dotyczyć kwestii dotyczących danej umowy; zamieszczonych w niej postanowień oraz czynności które doprowadziły do jej zawarcia.

Postanowieniem z dnia 21 grudnia 2023 r. wydanym na rozprawie, Sąd na podstawie art. 235² § 1 pkt 3 i 5 k.p.c. postanowił pominąć wskazany w pozwie dowód z opinii biegłego, a także oddalił wnioski dowodowe ze świadka wnioskowanego w odpowiedzi na pozew oraz opinii biegłego w zakresie wskazanym w odpowiedzi na pozew, jako nieprzydatne i zmierzające do przedłużenia sprawy, ponieważ mające wykazać fakty bezsporne, tudzież udowodnione już przez wnioskodawców w niniejszej sprawie, a tym samym powodujące znaczne przedłużenie postępowania oraz uniemożliwiające rozpoznanie sprawy na pierwszej rozprawie (art. 206¹ k.p.c.) .

Okoliczności co do przebiegu spotkań z przedstawicielem banku, zakresu pouczeń i informacji przekazanych na temat kredytu hipotecznego, dokumentów podpisanych przez stronę powodową w chwili zawarcia umowy – a więc ustalenia w jakim zakresie strona powodowa miała możliwość negocjowania warunków umowy, a w jakim musiała przystać na niepodlegające negocjacji postanowienia wzorca umownego przedstawionego przez bank - zostały wykazane na rozprawie w oparciu o wyjaśnienia stron oraz dokumenty załączone do akt sprawy.

Tezy dowodowe pozwanego banku, dotyczyły w tym zakresie wyłącznie przedstawienia przez ww. osoby ogólnych założeń procedur udzielania kredytów hipotecznych obowiązujących w banku oraz okoliczności związanych z wykonywaniem spornej umowy, co jednak było bez znaczenia zarówno dla oceny ważności umowy łączącej strony, jak i dla oceny ewentualnego niedozwolonego charakteru niektórych jej postanowień, które to kwestie dostatecznie wyjaśnił pozwany w odpowiedzi na pozew oraz strona powodowa zeznając jako strona na rozprawie.

W niniejszej sprawie pominięcie dowodu z opinii biegłego było spowodowane również i tym, że przedmiotowy dowód miał wykazać świadczenie ewentualne, czyli fakty nieistotne dla finalnego rozstrzygnięcia sporu zawisłego w niniejszej sprawie, ze względu na uwzględnienie roszczenia głównego strony powodowej w zakresie roszczenia o zapłatę oraz ustalenie że nie istnieje stosunek prawny wynikający ze wskazanej umowy kredytu.

Sąd miał na względzie brak zarzutów ze strony pozwanej, wskazujących na błędne sumowanie kwot podanych w pozwie jako wpłat powodów do pozwanego banku. Sąd ustalił że kwoty dochodzone pozwem odpowiadają wysokością sumie należności faktycznie otrzymanych przez pozwaną Bank od strony powodowej w okresie objętym pozwem. Wspomniana czynność nie wymagała posiadania przez Sąd żadnej wiedzy specjalnej, w tym z zakresu rachunkowości. Toteż Sąd uznał, że angażowanie biegłego sądowego do weryfikacji poprawności kwot podanych w zaświadczeniu banku jest zbędne. Ponadto Sąd miał na względzie, że pełnomocnik strony pozwanej na pytanie Sądu na początku rozprawy nie sprecyzował zarzutów co do wysokości kwoty żądanej w pozwie, oraz nie kwestionował zaświadczenia banku – co zobowiązuje i upoważnia Sąd do zastosowania art. 229 i 230 k.p.c.

Dowód: protokół na k 365 v

Co do konsumenckiego charakteru przedmiotowej umowy kredytu, Sąd uznał wyjaśnienia strony powodowej, która wyjaśniła że zakupiona za sporny kredyt nieruchomości posłużyła zaspokojeniu jej potrzeb mieszkaniowych. Strona powodowa nadal zamieszkuje w nieruchomości zakupionej za kredyt. Jak to wynika z zeznań na rozprawie, strona powodowa zawierając umowę nie miała doświadczenia w sprawach kredytów. Strona powodowa dokonała wyboru kredytu walutowego, kierując się jego dostępnością ponieważ nie miała zdolności do kredytu złotowego.

Przedstawiono w banku gotową umowę do podpisania, nikt nie analizował jej treści, zmiany wysokości zadłużenia, ryzyka walutowego, spreadu itd.

Po wysłuchaniu stanowisk stron i zamknięciu rozprawy został ogłoszony wyrok

Wyrok na k 370

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie w części co do żądania o ustalenie zgodnie z żądaniem pozwu, ponieważ w zaskarżonej umowie zostały zamieszczone postanowienia abuzywne, w postaci odesłania do tabeli kursowej banku, które nie wiążą powódki jako konsumenta, ponieważ zasady tworzenia kursów nie zostały z nią indywidualnie ustalone.

Natomiast powództwo o zapłatę podlega oddaleniu jako bezzasadne.

Powyższe nie oznacza upadku umowy w całości z powodu niemożności jej dalszego wykonywania, ponieważ zgodnie z odesłaniem z § 17 umowy, znajdują zastosowanie postanowienia regulaminu w którym w § 38 ust 2 ppkt. 2 przewidziano również spłatę kredytu w walucie kredytu. Zatem zapis o spłacie w złotych po kursie banku nie był dla powódki bezwzględnie wiążący i nie może stanowić powodu do ustalenia, że umowa nie może być dalej wykonywana. Odesłanie z § 17 umowy do Kodeksu cywilnego ma charakter ogólny. Zatem dotyczy również nie tylko stosowania art. 358 § 2 k.c. w brzmieniu po nowelizacji (Dziennik Ustaw nr 228 z 24 grudnia 2008 roku, w którym opublikowano ustawę z 23 października 2008 roku nowelizującą kodeks cywilny z dniem 9 stycznia 2009 oraz znowelizowane prawo dewizowe weszło w życie 24 stycznia 2009 roku). Należy zwrócić uwagę na kodeksowe zasady czynności prawnych (art. 56 – 65 k.c.), a więc art. 56 odsyłający także do innych przepisów oraz zasad współżycia społecznego i innych zwyczajów jako kształtujących skutki prawne umowy obok jej treści. Nadto art. 65 k.c. stanowiący o okolicznościach i woli stron - jako mających skutek wyprzedzający literalną treść umowy. W niniejszej sprawie oznacza to, że postanowione w umowie dwa odesłania do tabeli kursowej banku mają następujące znaczenie:

1/ co do wypłaty kwoty kredytu ustalonego w CHF - jest to pierwsza konwersja na warunkach indywidualnie ustalonych, ponieważ kwota jakiej potrzebowała powódka w złotych na opłacenie prawa do lokalu była przedmiotem wniosku kredytowego a kwota kredytu w umowie została zapisana bezpośrednio w CHF. Doszło więc do indywidualnego ustalenia warunków umowy z konsumentem, co wyklucza zarzut abuzywności z art. 385 k.c.

2/ co do spłaty rat - w § 4 ust 7 umowy spłata rat w złotych została zapowiedziana ale nie ustanowiona jako wyłączny obowiązek. Zatem spłata w walucie kredytu zawsze była możliwa. Tym samym Sąd ustalił abuzywność postanowienia Regulaminu co do spłaty według tabeli kursów (§ 38 ust 2 pkt 1), ale nadal jest możliwa spłata w walucie (§ 38 ust 2 pkt 2 Regulaminu). Nadto odesłanie do zasad Kodeksu cywilnego i Prawa bankowego w realiach niniejszej sprawy, oznacza możliwość regulowania rat po średnim kursie NBP zgodnie z ustalonym zwyczajem a zastosowanie Tabeli kursowej banku jest obowiązkiem z art. 111 ust 1 pkt 4 Prawa bankowego – co wyłącza zarzut bezprawności lub abuzywności.

3/ ochrona przewidziana w art. 385/1 k.c. może wynikać z przesłanek naruszenia dobrych obyczajów oraz rażącego naruszenia interesów konsumenta. A to wymaga dowodu jakiego w pozwie brakuje – co do zastosowania rażąco zawyżonych kursów. Założenia pozwu są zupełnie odmienne; w zakresie żądania głównego z powodu nieważności umowy a w zakresie żądania ewentualnego w zakresie kwoty jaką powódka miała „nadpłacić” bowiem przeliczyła sobie sama kredyt złotowy po stawce Libor. Oba żądania nie znajdują podstaw prawnych i nie wskazano ich w pozwie, ponieważ nieważność umowy nie oznacza wcale prawa do żądania zwrotu swojego świadczenia w całości, jeżeli cel umowy został zrealizowany (art. 410 k.c.). Żądanie powódki w postaci zwrotu wszystkich wpłat oznacza żądanie darmowej nieruchomości, ponieważ bank dokonał zapłaty należności za prawa do lokalu nabytego przez powódkę. Skutkiem uwzględnienia i zasądzenia takiego żądania, to powódka byłaby bezpodstawnie wzbogacona o darmową nieruchomość i darmowy kredyt. Natomiast żądanie nadpłaty kredytu liczonego jako złotowy wg. stawki Libor jest

równie bezpodstawne – Libor to porozumienie bankierów zagranicznych i sąd nie może go powołać jako prawa tym bardziej że Libor nie uwzględnia PLN (dotyczy tylko CHF, USD, GBP, JPN, EUR).

Ponadto Sąd rozstrzygał w sprawie po modyfikacji pozwu (pismo z dnia 9 października 2023 r.) które ogranicza żądanie powódki do zwrotu wszystkich dokonanych przez nią wpłat w pełnej wysokości. Sąd nie jest uprawniony do orzekania z urzędu ani ponad żądanie pozwu (art. 321 k.p.c.) na szkodę jednej a korzyść drugiej strony według swego uznania.

Po usunięciu postanowień abuzywnych z treści umowy zawartej w dniu 10 marca 2006 r., z mocy prawa znajduje zastosowanie przepis art. 358 § 2 k.c. po jego nowelizacji (weszła w życie z dniem 9 stycznia 2009 r.) co pozwala na dalsze wykonywanie umowy. Nie ma więc przesłanek do uznania, że zaskarżona umowa jest bezskuteczna (nieważna w całości) ponieważ miejsce postanowień abuzywnych z mocy prawa zajmuje średni kurs NBP, więc nie zachodzi brak istotnych i koniecznych postanowień umownych. Stan wykonywania umowy należy oceniać w chwili orzekania, mając na względzie odesłania umowy do przepisów wyżej omówionych Kodeksu cywilnego i Prawa bankowego (§ 17 umowy).

Zgodnie dyspozycją art. 385¹ k.c. w § 1 postanowienia abuzywne nie są dla konsumenta wiążące, co Sąd ustalił w pkt 1 sentencji. Zgodnie z § 2 tego przepisu, strony są związane umową w pozostałym zakresie. Regulacja ta odnosząca się do abuzywności nie przewiduje w ogóle, aby cała umowa była nieważna, a jedynie selektywne usuwanie szkodliwych dla konsumenta postanowień. Zgodnie z żądaniem pozwu, szkodliwymi dla konsumenta są postanowienia odsyłające do tabeli kursowej banku, jako jednostronnej i arbitralnej decyzji wierzyciela pozwalającej na kształtowanie wysokości rat i całego zadłużenia konsumenta. Od dnia 9 stycznia 2009 r. obowiązuje znowelizowany art. 358 § 2 k.c., który stanowi że wartość waluty obcej ustala się według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z dnia wymagalności roszczenia, chyba że orzeczenie sądowe lub czynność prawna stanowią inaczej. Po usunięciu wskazanych w pozwie i sentencji wyroku postanowień abuzywnych, czynność prawa nie stanowi inaczej (tabela kursów banku) i z mocy prawa znajduje zastosowanie norma ustawowa (kurs średni NBP). Nie ma więc przeszkód do dalszego wykonywania umowy po usunięciu z niej abuzywnych postanowień.

W niniejszej sprawie, strona powodowa wyraziła wolę usunięcia z umowy wadliwych postanowień, do czego się Sąd przychylił. Nie ma więc zastosowania odwołanie do woli konsumenta nie wyrażającego woli dalszego wykonywania wadliwej umowy, ponieważ decyzją Sądu i zgodnie z żądaniem pozwu - umowa po selektywnie wyłączeniu wadliwych postanowień może być nadal wykonywana z mocy prawa.

Należy odnotować, że wadliwe postanowienia zostały wprowadzone do wzorca umownego przez przedsiębiorcę, a usunięte z umowy na żądanie pozwu wniesionego przez konsumenta. W dacie przedmiotowej umowy obowiązywał już średni kurs NBP jako obowiązujący, chyba że strony czynności prawnej inaczej postanowią. Zatem czynność prawna stron, polegająca na zastąpieniu normy ustawowej (średni kurs NBP) normą umowną (tabela kursów) stała się bezskuteczna na podstawie niniejszego wyroku uwzględniającego powództwo w zakresie ustalenia abuzywności. Sąd nie ingerował więc w stosunek prawny między stronami, ponad uwzględnienie żądania pozwu o ustalenie abuzywności.

Z uwagi na wiążący charakter normy art. 358 § 2 k.c. postanowienia umowy w przedmiocie ustalenia kursu wymiany waluty obcej na walutę krajową - stały się zbędne i nie stanowią już koniecznych postanowień umownych warunkujących ważność umowy opartej na dwóch walutach.

Średni kurs NBP zapobiega brakom skutkującym funkcjonalną nieważnością danej umowy.

Strony mogą zadbać o zamieszczenie odpowiednich postanowień umownych, odmiennych od normy ustanowionej w art. 358 § 2 k.c. jeżeli mają zamiar uregulować inaczej swoje relacje. Nie mają jednak takiego obowiązku - mając obowiązek stosowania normatywnie obowiązującego średniego kursu NBP, jeżeli inaczej nie postanowiły.

Na podstawie art. 385¹ k.c. Konsument nie posiada dalej idących uprawnień, ponad żądanie selektywnego usunięcia z umowy postanowień abuzywnych. W szczególności konsumentowi nie przysługuje prawo do unieważnienia całej

umowy jednostronnym aktem jego woli, odwołującej się do abuzywności niektórych postanowień umownych. Może natomiast domagać się uznania, że umowa nie nadaje się do dalszego jej wykonywania z przyczyn funkcjonalnych, po usunięciu z niej koniecznych postanowień.

Usunięcie czynności prawnej z obrotu prawnego na podstawie art. 385[1] k.c. dokonuje się orzeczeniem o bezskuteczności – będzie to osobny rodzaj nieważności nie wynikający z naruszenia prawa (art. 58 k.c.) ale pozbawienia możliwości dalszego wykonywania umowy (odpowiednie stosowanie art. 58 § 3 in fine).

W niniejszej sprawie brakuje ku temu przesłanek.

Ponadto należało mieć na względzie że;

Do zawartej przez strony umowy mają zastosowanie przepisy ustawy Prawo bankowe. Zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku - Prawo bankowe (dalej też jako „UPrB”) - w brzmieniu obowiązującym w dniu zawarcia spornej umowy - przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Stosownie do art. 69 ust. 2 cytowanej ustawy umowa kredytu powinna być zawarta na piśmie i określać w szczególności: strony umowy, kwotę i walutę kredytu, cel, na który kredyt został udzielony, zasady i termin spłaty kredytu, wysokość oprocentowania kredytu i warunki jego zmiany, sposób zabezpieczenia spłaty kredytu, zakres uprawnień banku związanych z kontrolą wykorzystania i spłaty kredytu, terminy i sposób postawienia do dyspozycji kredytobiorcy środków pieniężnych, wysokość prowizji, jeżeli umowa ją przewiduje, warunki dokonywania zmian i rozwiązania umowy.

Z powyższego wynika zatem, że umowa kredytu jest umową nazwaną, dwustronnie zobowiązującą. Na jej podstawie bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji drugiej strony - kredytobiorcy kwotę środków pieniężnych (kwotę kredytu), a kredytobiorca zobowiązuje się zwrócić kwotę wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami i prowizją banku.

Uprawnienie kredytobiorcy polega na tym, że może domagać się od banku wypłaty kredytu a obowiązek polega na tym, że ma zwrócić wypłaconą mu kwotę wraz z odsetkami i prowizją.

Umowa kredytu jest więc umową odpłatną, gdyż na kredytobiorcę nakłada obowiązek zapłacenia bankowi odsetek oraz prowizji, które mają charakter wynagrodzenia za korzystanie ze środków pieniężnych banku. Ponadto jest to umowa konsensualna, czyli dochodzi do skutku w wyniku samego uzgodnienia przez strony jej podstawowych postanowień. Przedmiotem kredytu musi być określona kwota pieniężna. W umowie muszą być także określone zasady spłaty kredytu w ratach kapitałowo – odsetkowych.

Sporny kredyt był ustanowiony bezpośrednio w CHF, a tylko wypłacony w złotych polskich według zasad indywidualnie ustalonych. Z walutą CHF powiązana była stopa referencyjna LIBOR, przez co kredytobiorca zyskiwał nie tylko niższą ratę spłaty kredytu, ale w większości przypadków ogólną zdolność do zaciągnięcia kredytu. Z powodu wysokości swoich dochodów, większość kredytobiorców walutowych nie mogła zaciągnąć kredytu złotowego, a mając zdolność do kredytu walutowego mogła wybierać tylko pomiędzy kredytem walutowym a rezygnacją z nabycia danej nieruchomości .

Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego należy stwierdzić, iż umowa będąca przedmiotem postępowania została zawarta z jednej strony pomiędzy powodami występującymi w roli kredytobiorcy a pozwanym jako kredytodawcą. W myśl art. 43¹ k.c. przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna, o której mowa w art. 33¹ § 1 k.c., prowadząca we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową.

Za konsumenta zaś, na gruncie art. 22¹ k.c. uważa się osobę fizyczną dokonującą z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową.

Zdaniem Sądu strona powodowa zaciągnęła zobowiązanie umowne, działając jako konsument, ponieważ nabyła własność kredytowanej nieruchomości w celu zaspokojenia swoich potrzeb mieszkaniowych i nie prowadziła na niej działalności gospodarczej. Brak jest w aktach sprawy jakichkolwiek dowodów, z których by wynikało, iż strona powodowa korzystała z kredytowanej nieruchomości do działalności gospodarczej, albo świadczyła odpłatne usługi. Strona powodowa wskazała, iż mieszkanie zostało przez nią nabyte do zaspakajania potrzeb mieszkaniowych czyli osobistego „zamieszkania” w kredytowanej nieruchomości.

Bank natomiast posiadał i nadal posiada status przedsiębiorcy.

W ocenie Sądu, brak podstaw do uznania, że przedmiotowa umowa jest nieważna z uwagi na rażące naruszenie zasad współżycia społecznego (art. 58 § 2 k.c.). Stwierdzenie nieważności czynności prawnej z powodu jej sprzeczności z zasadami współżycia społecznego może nastąpić jedynie w wyjątkowych wypadkach. W ocenie Sądu, strona powodowa nie wykazała, aby w niniejszej sprawie zachodził taki wyjątkowy wypadek, w szczególności, aby znajdowała się ona w anormalnej sytuacji w chwili zawierania Umowy, bądź aby z uwagi na cechy osobowe nie była w stanie zrozumieć treści czynności prawnej ani informacji o tym, że z zawarciem umowy kredytu indeksowanego do waluty obcej związane jest ryzyko walutowe.

Zgodnie z art. 353¹ k.c. strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego.

W uzasadnieniu uchwały z dnia 22 maja 1991 r., w sprawie III CZP 15/91 (OSNCP 1992, nr 1, poz. 1), Sąd Najwyższy wskazał, że natura umowy gospodarczej i generowanego przez nią stosunku sprowadza się generalnie do tego, że wyraża ona i pozwala realizować interes każdej ze stron, ponieważ zaś interesy te bywają przeciwstawne, istotę umowy stanowi uzgodnienie woli stron, wyrażającej ich interesy. Zgoda obydwu stron jest oczywistym wymaganiem tak przy zawarciu umowy, jak i przy zmianach jej treści, stąd też nawet przy najdalej idących ułatwieniach w realizacji inicjatywy zmian pozostawiona jest drugiej stronie możliwość odmowy zgody na zmiany. W tym stanie rzeczy za sprzeczne z naturą umowy gospodarczej należy uznać pozostawienie w ręku jednej tylko strony możliwości dowolnej zmiany jej warunków. Sprzeczność ta występuje szczególnie wyraźnie zwłaszcza przy umowach zawieranych nie w oparciu o indywidualne pertraktacje, ale w oparciu o regulamin wydany przez profesjonalistę, skoro jest oczywiste, że zawsze jest on zainteresowany w najkorzystniejszym dla siebie ukształtowaniu regulacji masowo zawieranych umów.

Reasumując powyższe - w ocenie Sądu - postanowienia przedmiotowej Umowy dotyczące określenia mechanizmu indeksacji poprzez przyznanie wyłącznie jednej ze stron umowy możliwości dowolnego i nieograniczonego modyfikowania wysokości świadczenia są: (1) sprzeczne dobrymi obyczajami, określającymi granice swobody umów (art. 353¹ k.c.). Należy jednak zaakcentować, że z uwagi na fakt, że granic swobody umów nie oznaczono normatywnie, zasadne jest odesłanie do dobrych obyczajów. Ponadto, ponieważ strona powodowa jest konsumentem, może się odwołać do argumentów ekonomicznych w postaci (2) rażącego naruszenia jej interesów, w miejsce niesprecyzowanego normatywnie naruszenia swobody umów. To zaś dokładnie odpowiada abuzywności wyrażonej w art. 385¹ k.c. czyli skorzystania z ochrony, skutkiem której zaskarżone i osądzone w pkt 1 sentencji postanowienia umowne wobec ich abuzywności nie są nieważne, lecz nie wiążą konsumenta jako sprzeczne z zasadami dobrych obyczajów oraz naruszające interes konsumenta w stopniu rażącym (vide: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 28.04.2022 r. sygn. akt III CZP 40/22).

Zgodnie z art. 58 § 1 k.c. czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy. Odpowiednio w art. 385¹ § 2 strony są związane umową w pozostałym zakresie, tj. postanowień których nie uznano za abuzywne.

W niniejszej sprawie po usunięciu abuzywnych klauzul indeksacyjnych, upada wola stron stanowiąca odejście od normy kodeksowej, a zatem z mocy prawa znajduje zastosowanie norma art. 358 § 2 k.c. o stosowaniu średniego kursu NBP prawa, która weszła w życie od dnia 9 stycznia 2009 r.

Stosownie zaś do § 3 art. 58 k.c. jeżeli nieważnością jest dotknięta tylko część czynności prawnej, czynność pozostaje w mocy co do pozostałych części, chyba że z okoliczności wynika, iż bez postanowień dotkniętych nieważnością czynność nie zostałaby dokonana. Mając powyższe na uwadze, ustalić należało, czy przedmiotowa umowa może pozostać w mocy co do pozostałych postanowień umownych, tj. czy z okoliczności wynika, iż bez postanowień dotkniętych nieważnością umowa ta i tak zostałaby przez strony zawarta.

W ocenie Sądu, przedmiotowa umowa zostałaby zawarta bez postanowień dotkniętych nieważnością, ponieważ zapisy o zastąpieniu średniego kursu NBP znajdowały się w treści wzorca umownego i nie podlegały negocjacji. Ze stanowiska procesowego stron wynika, że zgodziły się na zawarcie umowy o kredyt wypłacony w PLN z zastosowaniem stawki referencyjnej właściwej dla waluty CHF, a więc stawki LIBOR. Ustalenie abuzywności klauzul kursowych z tabeli kursów banku i zastąpienie ich kursem średnim NBP - stanu tego nie zmienia. Nie można więc uznać umowy za nieważną w całości, z przesłanki braku woli stron. Przepis art. 385⁽¹⁾ § 1 k.c. stanowi, że postanowienia umowy zawieranej z konsumentem, które nie zostały z nim indywidualnie uzgodnione, nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Nie dotyczy to jedynie postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Zgodnie z art. 385⁽¹⁾ § 2 k.c., zamieszczona w umowie klauzula abuzywna nie wiąże konsumenta, a strony są związane umową w pozostałym zakresie.

Sąd przyjął również, że kwestia zakresu przekazanych stronie powodowej pouczeń, nie może stanowić samodzielnej przyczyny nieważności umowy. Albowiem konsument powinien również samodzielnie oceniać treść i znaczenie czynności prawnej, a nie polegać bezrefleksyjnie na drugiej stronie transakcji. W szczególności konsument bez względu na to w jaki sposób i czy dostatecznie został poinformowany – powinien być uważny i ostrożny adekwatnie do wartości i znaczenia zobowiązania. W szczególności powinien korzystać z możliwości zadawania pytań i samodzielnego weryfikowania kwestii przedstawionego mu ryzyka lub zapisów umownych. Nie można też abstrahować od doświadczenia życiowego przeciętnego obywatela, ponieważ każdy stykał się w jakiś sposób z potrzebą wymiany walut, a aktualne kursy są podawane regularnie w mediach. Zjawisko nieustannej zmiany kursów jest więc powszechne, nie można jednak oczekiwać aby przeciętny obywatel miał jakąś wiedzę na temat historycznego kształtowania się kursu waluty zadłużenia – mógł więc polegać na zapewnieniach banku lub pośrednika finansowego mającego status specjalisty i osoby której ufamy z racji specjalizacji i profesjonalnego doradztwa.

Wobec uznania, iż dopełnienie obowiązku informacyjnego nie może być wyłączną przesłanką oceny zaskarżonej umowy, konieczne jest przejście do pogłębionej analizy przesłanek z art. 385¹ k.c. w postaci naruszenia dobrych obyczajów ze skutkiem rażącego naruszenia interesów konsumenta.

Przez rażące naruszenie interesów konsumenta należy rozumieć nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków na jego niekorzyść w badanym stosunku obligacyjnym. Natomiast działanie wbrew dobrym obyczajom (w zakresie kształtowania treści stosunku obligacyjnego) oznacza tworzenie przez przedsiębiorcę jako kontrahenta konsumenta takich klauzul umownych, które mogą doprowadzić do zaburzenia równowagi kontraktowej stron danego stosunku (tak w wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 22 października 2020 r., w sprawie I ACa 709/19). Ocena zachowania w świetle dobrych obyczajów następuje najczęściej poprzez odwołanie się do takich wartości jak: szacunek wobec partnera, uczciwość, zaufanie, lojalność, rzetelność i fachowość. Postanowienia umów, które kształtują prawa i obowiązki konsumenta, nie pozwalając na realizację tych wartości, uznawane są za sprzeczne z dobrymi obyczajami. Postanowienie umowne jest sprzeczne z dobrymi obyczajami, gdy można rozsądnie założyć, że kontrahent konsumenta, traktujący go w sposób sprawiedliwy i słuszny i uwzględniający jego prawnie uzasadnione roszczenia, nie mógłby racjonalnie się spodziewać, że konsument zaakceptowałby w ramach negocjacji klauzulę

będącą źródłem braku równowagi stron (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 15 stycznia 2016 r. w sprawie I CSK 125/15 i z dnia 04 kwietnia 2019 r. w sprawie III C 159/17).

Po wyeliminowaniu z umowy o kredyt indeksowany do waluty obcej postanowień dotyczących indeksacji, oraz zastąpienia ich średnim kursem NBP nie zmienia się natura tego stosunku zobowiązaniowego. Umowa może być nadal wykonywana w zgodzie z celami stron – należy podkreślić że po stronie konsumenta jego cel został w pełni zrealizowany przez zakup nieruchomości, to pozwany bank oczekuje na spełnienie jego wierzycelności rozłożone w czasie na kilkadziesiąt lat. Brak więc zarzutów z art. 353¹ k.c., kierujących do sprzeczności z naturą zobowiązania. Odmienny stan rzeczy ma miejsce w przypadku umów zawartych przed 9 stycznia 2009 r. czyli datą nowelizacji art. 358 § 2 k.c. Brak normy ustawowej o kursie wymiany waluty kredytu na walutę spłaty prowadzi do braku postanowień dotyczących indeksacji i spłaty – czyli do takiego zniekształcenia tego stosunku zobowiązaniowego, że nie odpowiadałby on już jego naturze. Natura kredytu indeksowanego / waloryzowanego opiera się na saldzie zadłużenia w walucie obcej, aby umożliwić stosowanie do niego korzystnego oprocentowania według stawki LIBOR. Bez normy ustawowej lub umownej dot. indeksacji, nie jest możliwa spłata salda w innej walucie, lub przeliczenie salda z waluty kredytu na walutę indeksacji.

Sąd podziela stanowisko, iż konsument może nie wyrazić zgody na dalsze obowiązywanie abuzywnego postanowienia, pod warunkiem i skutecznie tylko wtedy, gdy zostanie wyczerpująco poinformowany o konsekwencjach prawnych unieważnienia umowy.

W niniejszej sprawie, orzeczenie wyrokiem o ustaleniu nieważności wskazanych w sentencji postanowień umowy, w równym stopniu upoważnia do kontynuowania umowy, zobowiązuje strony do dokonania wzajemnych rozliczeń wynikających ze zmiany kursu wymiany, lub do zamknięcia kredytu na warunkach jakie obowiązują strony (poza kognicją Sądu w tym postępowaniu).

Reasumując powyższe Sąd postanowił co następuje

Postanowienia Umowy wskazane w pkt 1 sentencji wyroku, a odnoszące się do zasad spłaty kredytu stanowią klauzule abuzywne.

Zgodnie z dyspozycją art. 385/1 k.c. nie wiążą one konsumenta - co skutkowało uznaniem ich nieważności, ponieważ sposobem usunięcia czynności prawnej z obrotu prawnego i gospodarczego jest nieważność (art. 58 § 1 k.c.). Należało też mieć na względzie, że zgodnie z żądaniem pozwu dla konsumenta stają się niewiążące (nieważne) tylko postanowienia abuzywne wskazane w pkt 1 sentencji na podstawie żądania pozwu, natomiast nieważność umowy jako całości może wynikać nie z naruszenia lub obejścia prawa (art. 58 § 1 k.c.), czy sprzeczności z zasadami współżycia społecznego (art. 58 § 2 k.c.), ale z braku możliwości wykonywania umowy pozbawionej istotnych jej postanowień które przestają wiązać konsumenta (są nieważne). Tym samym należało mieć na względzie dyspozycję art. 58 § 3 k.c. która każe domyślnie uznać inne postanowienia (ważne) umowy za pozostałe w mocy, chyba że bez postanowień dotkniętych nieważnością umowa nie została by dokonana. Taki właśnie przypadek ma miejsce w niniejszej sprawie, ponieważ z ustaleń poczynionych na rozprawie wynika, że strona powodowa poszukiwała kredytu w PLN, skoro jednak okazało się że może uzyskać kredyt w walucie CHF stanowczo rekomendowany przez pozwany bank - strona powodowa tę okoliczność zaakceptowała i przystąpiła świadomie do umowy kredytu walutowego indeksowanego do CHF. Zatem celem strony powodowej było zawarcie umowy kredytu, który okazał się walutowym i do takiej umowy przystąpiła. Strona powodowa potrzebowała finansowania na nabycie nieruchomości, więc aby z tego nabycia nie zrezygnować, zasady kredytu walutowego musiała zaakceptować lub akceptowała jako dla niej korzystniejsze.

Dlatego mając na względzie dyspozycję art. 321 k.p.c. uwzględniając żądanie pozwu w pełni, należało oddzielić w sentencji stwierdzenie nieważności postanowień abuzywnych jako nieważności postanowień wskazanych w pozwie, od zagadnienia funkcjonalnej i wtórnej nieważności całej umowy, zawierającej wszakże postanowienia ważne ale niemożliwe do wykonywania.

W pkt 2 sentencji rozstrzygnięta została kwestia czy umowa może nadal wykonywana, czy też należy ją uznać funkcjonalnie nienadająca się do wykonania w całości, jakkolwiek jej postanowienia umowne poza abuzywnymi są ważne (bo zgodne z prawem). W niniejszej sprawie brak przesłanek do odpowiedniego zastosowania art. 58 § 3 k.c., ponieważ także bez postanowień dotkniętych nieważnością czynność (zaskarżona umowa) mogła być dokonana. Redakcja sentencji w tym punkcie odpowiada na dyspozycję z art. 385/1 § 2 k.c., która wskazuje na związanie umową w pozostałym zakresie, czyli w zakresie postanowień które nie zostały uznane za abuzywne. Jest to możliwe także według dyspozycji art. 58 § 3 k.c..

Nie sposób również wywodzić, aby będąca przedmiotem sporu umowa kredytu była niezgodna z zasadami współżycia społecznego. W toku postępowania nie ujawniono okoliczności, które wskazywałyby, że zaproponowanie przez bank zawarcia spornej umowy godzić by miało w sferę zasad współżycia społecznego i przez to skutkować miało nieważnością umowy z uwagi na art. 58 § 2 k.c. W świetle okoliczności sprawy, tj. pozyskania przez stronę powodową kredytu w celu zaspokojenia jej potrzeb - Sąd nie doszukał się okoliczności wskazujących na to, że pozwany bank wykorzystał swoją pozycję w celu związania strony powodowej długoletnim zobowiązaniem mającym przynosić tylko jemu korzyści jednostronne.

W pkt 3 sentencji Sąd oddalił powództwo o zapłatę, mając na względzie że ewentualne roszczenia wynikające z różnicy pomiędzy kursem wymiany z Tabeli kursów banku a średnim kursem NBP nie zostały uwzględnione w żądaniu pozwu, a sąd nie może orzekać ponad żądanie (art. 321 k.p.c.). Nadto utrzymanie umowy wyklucza również wszelkie roszczenia; co do żądania głównego o zapłatę czyli zwrotu wszystkich wpłat jako świadczenia nienależnego, oraz żądania ewentualnego pojmowanego jako tzw. „nadpłata”. Dalsze obowiązywanie umowy przesądza, że wszelkie spełnione przez stronę powodową raty kapitałowo odsetkowe, stanowią świadczenie należne i nie mają zastosowania art. 405 w związku z art. 410 § 1 k.c. oraz art. 494 k.c. i art. 496 k.c. w związku z art. 497 k.c. jako pochodzące z nieważnej umowy. Jeżeli chodzi o roszczenie zwane „nadpłata” to jego konstrukcja nie ma nic wspólnego z różnicą pomiędzy kursem średnim NBP a kursem wynikającym z Tabeli kursów banku. Wg. pozwu jest to prawdopodobnie kwota różnicy sumy rat zapłaconych przez stronę powodową, a sumą rat obliczonych jako kredyt złotowy wg. stawki LIBOR. Oczywiście z tej przyczyny nie nadaje się on do dalszego procedowania także w zakresie ewentualnego spreadu Tabela kursów banku / średni kurs NBP, ponieważ nie wniesiono takiego powództwa.

Koszty procesu – pkt 4 sentencji

Sąd postanowił znieść koszty procesu między stronami na podstawie art. 100 k.p.c., ponieważ żadna ze stron nie wygrała procesu, jak też go nie przegrała w całości.

Wszelkie nieuwzględnione żądania powództwa podpadają pod pkt 5 sentencji

Wobec powyższego Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

Sędzia Henryk Walczewski

Z:

(...)

(...)

Dnia 5 sierpnia 2024 r.